

ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKADEMİK BRANŞ MEMNUNİYETLERİ İLE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELME VE KARIYER GELİŞTİRME ARZULARI ARASINDAKİ İLİŞKİ¹

Arş. Gör. Duygu GÜR ERDOĞAN

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, dgur@sakarya.edu.tr

Doç. Dr. Zeki ARSAL

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,

arsal_z@ibu.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları arasındaki ilişkiyi belirlemek ve memnuniyet düzeyleri ile mesleki yönelim ve kariyer geliştirme arzularının cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, sınıf düzeyi ve öğretim türü değişkenleri açısından farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymaktır. Tarama modelindeki araştırmanın çalışma grubunu Sakarya üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır (N=1123). Araştırmanın verileri akademik branş memnuniyeti ölçeği ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları ölçeğinden elde edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetinin orta düzeyde olduğu bulunurken, öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme arzularının orta düzeyden düşük olduğu bulunmuştur. Elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ve öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme arzuları cinsiyet ve öğrenim görülen bölüm türü açısından farklılık gösterirken, akademik branş memnuniyeti ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzusu ölçeği ve çaba, ısrar ve arzu alt boyutları arasında anlamlı, pozitif ve düşük düzeyde ilişki, liderlik alt boyutu ile anlamlı, negatif ve düşük düzeyde ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, Akademik Branş Memnuniyeti, Mesleki Yönelim, Kariyer Geliştirme Arzusu

¹ Bu çalışma ilk yazarın ikinci yazarın danışmanlığında yaptığı doktora tezinden yararlanılarak üretilmiştir

THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC BRANCH SATISFACTION AND THE DESIRES FOR TEACHING PROFESSION INCLINING AND CAREER DEVELOPMENT OF PROSPECTIVE TEACHERS

Abstract

The aim of this study is to determine the relationship between academic branch satisfaction and the desires for inclining teaching profession and career development of prospective teachers, and to determine whether the level of satisfaction and the desires for inclining teaching profession and career development show difference in terms of gender, department, grade level and type of education variables. The study group of the research consists of 3rd and 4th grade students studying in Sakarya University Faculty of Education (N=1123). The study data was obtained through academic branch satisfaction scale and the desires for inclining teaching profession and career development scale. The research results showed that the desires for teaching profession inclining and career development of the prospective teachers were lower than moderate level while their academic branch satisfaction was found to be moderate. According to the findings, academic branch satisfaction and the desires for teaching profession inclining and career development of prospective teachers showed differences in terms of gender and type of department. The findings also showed that there was a significant positive low relationship between the academic branch satisfaction and the desires for teaching profession inclining and career development scale and the effort, persistence and desire subscales, while a significant negative low level relationship was found between the scale and the leadership subscale.

Keywords: *Prospective Teachers, Academic Branch Satisfaction, Career Inclining, Career Development Desire*

1. Giriş

Akademik Branş Memnuniyeti

Üniversite öğrencisi tarafında uzmanlık alanı olarak seçtiği akademik çalışma konusu ve ya, içerisinde belirli bir alan veya disiplin bulunan müfredat programından memnun olma durumu (Merriam-Webster Dictionary, 2011; Major, 2012) olarak tanımlanan akademik branş memnuniyeti, mesleki kariyer memnuniyetine benzer; nasıl ki bir kariyer yetişkinlere kendi güçlerini ve

değerlerini ifade etme fırsatı sunuyorsa, akademik branş ta öğrencilerin kendi kişisel kimliklerini ifade etmek için bir yol olabilir. Ayrıca akademik branş memnuniyeti iş tatmini gibi, öğrencilerin kimliğini, değerlerini ve yükümlülüklerini ifade etmede bir çıkış noktası olabilir. Akademik branş memnuniyeti akademik, kişisel ve mesleki başarıyı öngörür. Öğrenciler üniversite sırasında araştırma ve kararlılık süreçlerinden geçerken kendi kimliklerini geliştirmektedirler (Astin, 1993; Allen, 1996; Marcia, 1980; akt: Balko, 2012). Bu gelişim sürecinde akademik branş ile öğrencinin değerleri ve beklentileri arasında uyumsuzluklar ortaya çıkabilir, program bireyin hedeflerini ve beklentilerini tatmin etmeyebilir, buda genel memnuniyet düzeyini alt seviyelere indirebilir. Kesinlikle akademik branştaki memnuniyet ve sebat üniversite öğrencisinin hayatında önemli bir rol oynamaktadır.

Bireylerin meslek ile ilgili geleceklerinin belirleyici niteliği taşıyan üniversite seviyesindeki akademik branş eğitiminde görülen kararlılık, isteklilik ve memnuniyet bir mesleğin ilerideki mensuplarının özelliklerini, genel durum ve geleceğe yönelik beklentilerinin ne derecede örtüştüğünün görülebilmesi açısından önemlidir (Şenses, 2005; Akt: Sandal ve Karademir, 2013). Bu yönde yapılan çalışmalar incelendiğinde, akademik branş memnuniyeti ile mesleki ve kariyer gelişimi (Bunderson & Thompson, 2009; Peterson, Park, Hall, & Seligman, 2009; Steger et al., 2010; Wrzesniewski et al., 1997 Akt:Duffy, Allan, Dik, 2011; Jadidian ve Duffy, 2012) arasında ilişkiler olduğunu göstermektedir. Yani bir kişinin öğrenci olma rolü ve deneyimlerinden hoşlanması olarak nitelendirilebilen akademik branş memnuniyeti ile öğrencilerin akademik performansı ve ileriki kariyer geliştirme arzuları tahmin edilebilir (Diener and Biswas-Diener 2008, Aitkens 1982, Wessel et al. 2008, Park 2011, Hahn et al. 1993, Lee et al. 2009, Ojeda et al. 201, Kang and Lee 2006, Nauta 2007, Lim et al. 2009, Joo et al. 2010, Lent et al. 2007; Akt: Sovet L, Park M.S-A, Jung S, 2013).

Öğretmenlik Mesleğine Yönelme ve Kariyer Geliştirme Arzusu

Bir kişinin mesleki gelişim için mesleğine yönelmesi gerekmektedir. Mesleğe yönelmesi mesleğe yatkınlık göstermesi, mesleği sevmesi veya yapmaya içten istemesi ve mesleğe eğilimli olmasıdır (TDK, 2013; Tan, 2008). Bu kavram öğretmenlik mesleği için öğretmen adaylarının öğretmen olduklarında ve ya öğretmenlerin mesleki açıdan göstermeyi planladıkları çaba ve öğretmenlik mesleğini sürdürme konusundaki ısrarlılık düzeylerini ifade eden bir kavramdır (Watt, H. M. G., & Richardson, P. W, 2008 Akt: Eren, 2012). Seçilen bir meslekte ilerlemek ve bunun sonucunda daha fazla para kazanmak, sorumluluk üstlenmek, saygınlık, erk ve itibar elde etme çabaları bizi kariyer geliştirme kavramına yönlendirmektedir (Şimşek, 1999, s.334). Kariyer gelişimi insan gelişiminin bir yönüdür. Bu nedenle kariyer eğitimi ve gelişimi yaşam boyu devam eden bir süreç olarak kabul edilir (Yazıcı, 2009). Bu süreç her meslekte olduğu gibi öğretmenlik mesleği içinde gelişimsel olarak önemli yer teşkil etmektedir. Bireylerin yaşam boyu devam eden mesleki gelişim sürecinde aktif olarak yer almaları ve bireysel planlarının olması kariyer geliştirme arzusuna sahip olduklarının göstergesi olarak kabul edilebilir. Öğretmenlik mesleğinde kariyer geliştirme arzusu; öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği süresince mesleki açıdan kendilerini geliştirme konusunda ne kadar istekli olduklarını tanımlayan bir kavramdır (Watt, H. M. G., & Richardson, P. W, 2008 Akt: Eren, 2012a).

Araştırmanın Amacı

İlgili literatür çalışmaları incelendiğinde akademik branş memnuniyetinin kariyer geliştirme arzularını etkilediği ve aralarında bir ilişki varlığından söz edilmektedir. Ancak yapılan çalışmaların çoğunda akademik branş memnuniyetinin tek bir memnun olma yada olmama sorusu ile geçiştirildiği görülmektedir. Bu çalışmada daha kapsamlı bir analiz için geliştirilmiş olan akademik branş memnuniyeti ölçeği ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları ölçeği kullanılarak öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları ara-

sındaki ilişkinin irdelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda şu alt problemlere cevap aranmıştır: öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları (1) hangi düzeydedir? (2) Cinsiyete göre değişmekte midir? (3) öğrenim görülen bölüme göre değişmekte midir? (4) arasındaki ilişki düzeyi nedir?

2. Yöntem

Bu çalışmada mevcut durumun ortaya konması amacıyla tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışma doğrultusunda hem betimsel tarama yönteminden, hem de ilişkisel tarama yönteminde yararlanılmıştır. Can (2013a) betimsel taramayı; sosyal bilimlerde yaygın olarak büyük kitlelerin (cinsiyet, yaş, görme kusuru, medeni hal, gelir düzeyi, öğrenim durumu gibi) araştırmaya konu özelliklerini belirlemek için yapılan araştırmalar olarak tanımlarken, ilişkisel taramayı da birden fazla özelliğe ilişkin veri toplanıp bunlar arasındaki ilişkilerin sorgulanması olarak tanımlamaktadır.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Sakarya üniversitesi eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır (N=1123). Katılımcıların %68,7'si 8 (N=772) kız, % 31,3'ü (N=351) erkektir. Ayrıca %51,6'sı (N=579) üçüncü sınıf ve % 48,4'ü (N=544) dördüncü sınıf öğrencisidir. Çalışmada eğitim fakültesindeki tüm üçüncü ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarına ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu da bize eğitim fakültesi öğrencilerinde kız öğrenci ağırlıklı bir dağılım olduğunu göstermektedir. Türkiye genelindeki istatistiki verilerde de kız öğretmen sayısının fazla olması, Türkiye'de öğretmenliğin kız mesleği haline dönüştüğü savını doğrulamaktadır ifadesi ile açıklamaktadır. Eğitim fakülteleri ile yapılan bazı çalışmalarda da örneklem dağılımlarında kızların çoğunlukta olduğu görülmektedir (Avşaroğlu ve Taşgın, 2011; Şara ve Kocabaş, 2012; Sümen ve Çağlayan, 2013; Gömleksiz ve Serhatlıoğlu, 2013; Özyurt ve Eren, 2014). Cinsiyet öğretmen eğitimde merkezi bir

rol oynamaktadır ve pek çok ulusta yıllardır, öğretmen eğitiminin baş öğrencileri kızlardır (Burge,; Edit: Bank, 2007).

2.2. Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verileri Nauta (2007) tarafından geliştirilmiş, Gür-Erdoğan ve Arsal (2015) tarafından Türkçeye uyarlanmış olan Akademik branş memnuniyeti ölçeği ve Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzularını ölçmek için Watt ve Richardson tarafından geliştirilen ve Eren ve Tezel (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan Öğretmenlik Mesleğine Yönelme Ve Kariyer Geliştirme Arzuları Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Akademik branş memnuniyeti ölçeği tek faktör ve 6 sorudan oluşan beşli likert tipi bir ölçektir. Öğretmenlik Mesleğine Yönelme Ve Kariyer Geliştirme Arzuları Ölçeği ise “Planlanan çaba” “planlanan ısrarlılık” “mesleki gelişim arzusu” ve “liderlik arzusu” olmak üzere dört faktörden ve 17 maddeden oluşan bir ölçektir. Ölçek, orijinalinde son derece fazla (7) ve hiç (1) arasında değişen aralıkların söz konusu olduğu 7’li Likert tipi bir cevap formatına sahiptir. Ancak, Eren ve Tezel (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan Ölçekte tavan veya taban etkisinin engellenmesi amacıyla 11’li Likert tipi cevap formatı kullanılmıştır (Son derece fazla = 11, Hiç = 1).

2.3. Verilerin Analizi

Öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzularının belirlenmesinde toplam ortalama puanlar, standart sapmalar ve ölçekten alınabilecek minimum, maksimum ve orta puanlar ölçüt alınmıştır. Akademik branş memnuniyeti ölçeği ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzusu ölçekleri ile ilgili sonuçlar normal dağılım gösterdiği için ölçek ortanca puanı 5’li likert tipi ölçekte başlangıç noktası 1 alındığında 3 orta noktayı oluştururken 11 li likert tipi ölçekte başlangıç noktası 1 alındığında 6 orta noktayı oluşturmaktadır. Bu çalışmada akademik branş memnuniyeti ölçeğinin genel ortalamasında ölçekten alınabilecek minimum puan (6x1) 6, orta puan (6x3) 18, maksimum puan (6x5) 30 olarak belirlenirken, öğretmenlik

mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları ölçeğinden alınabilecek minimum puan (17x1) 17, orta puan (17x6) 102, maksimum puan (17x11) 187, ölçeğin çaba, ısrar ve liderlik alt boyutlarından alınabilecek minimum puan (4x1) 4, orta puan (4x6) 24, maksimum puan (4x11) 44, arzu alt boyutundan alınabilecek minimum puan (5x1) 5, orta puan (5x6) 30, maksimum puan (5x11) 55 olarak belirlenmiştir. Ölçeklerden ve alt boyutlardan alınan ortalama puanların cinsiyet, sınıf düzeyi ve öğretim türüne göre karşılaştırılmasında t testi ve bölüm türüne göre karşılaştırılmasında anova testi kullanılırken, ölçekler arası ilişkiye bakmak için korelasyon kullanılmıştır.

3. Bulgular ve Yorumlar

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları hangi düzeydedir? şeklinde belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının ölçeklere ve alt boyutlarına ilişkin betimsel bulguları tablo 1’de verilmiştir

Tablo 1. Ölçeklerden ve alt boyutlarından elde edilen puanlara ilişkin betimsel istatistikler

Ölçek	N	Minimum	Maksimum	\bar{X}	SS
ABMÖ	1123	6	30	20,00	5,5
MYEKÖ	1123	57	119	94,00	13,46
Çaba	1123	15.33	28	23,00	3,04
Israr	1123	4	28	21,0	5,03
Arzu	1123	10	35	29,0	4,53
Liderlik	1123	4	28	20,00	6,38

Akademik branş memnuniyeti ölçeğinden alınan puanlar incelendiğinde, alınan en düşük puanın (6), en yüksek puanın (30)

ve ölçek ortalamasının ise ($= 20,00$) olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyeti ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması ölçek orta puanının (18) çok az üstünde ve orta puana yakındır. Buna göre öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetlerinin orta düzeyde olduğu söylenebilir. Jadidian and Duffy (2012) tarafından aynı ölçek kullanılarak yapılan çalışmada da üniversite öğrencilerinin akademik branş memnuniyetinin orta düzeyde bulunduğu gözlenmiştir. Owen, Kepir, Özdemir, Ulaş ve Yılmaz (2012) tarafından yapılan anket çalışmasında ise kısmen memnunum ya da memnun değilim seçeneklerinde yığılma olduğu gözlenirken, genel olarak yapılan çalışmalarda akademik branş memnuniyetlerinin olumlu olduğu görülmüştür (Korkmaz, Erden, Arabacı, Ediz ve Akça, 2005; Sandal ve Karademir, 2008; Şara ve Kocabaş, 2012; Kaya, Aslan ve Günel, 2013). Ayrıca Can (2013b) tarafından 3869 kişilik öğretmen adaylarından oluşan bir örneklem üzerinde yapılan çalışmada da araştırmaya katılanların %61,7 sinin alanlarından memnun olduklarını belirtilmiştir. Sandal ve Karademir, (2008) yaptıkları çalışmada da çalışma grubundaki üniversite öğrencilerinin %32,6'sı üniversite sınavında aldığı puana göre rastgele buldukları bölüme yerleştiklerini ve öğrencilerin büyük bir kısmı bölümlerine istemeyerek geldiklerini belirlemeleri genel olarak branş memnuniyetini düşüren ifadeler olarak görülmektedir. Öğretmenlik mesleğini seçmede birçok etken etkili olmaktadır.

Öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme arzuları ölçeğinden alınan puanlar incelendiğinde, alınan en düşük puanın (57), en yüksek puanın (119) ve ölçek ortalamasının ise ($= 94,00$) olduğu ve ölçek orta puanından (102) düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca ölçeğin bütün alt boyutları için ortalamaların orta puanlardan düşük olduğu görülmektedir. Bu durumda araştırmaya katılan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzularının düşük olduğu söylenebilir. Şahin, (2011) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının genellikle öğretmenlik mesleğini ideal meslek olarak vurguladıkları ve ya bu mesleği daha çok iş garantisine sahip olarak gördükleri dikkat çekmektedir. Ayrıca

genel olarak literatür çalışmalarına bakıldığında öğretmenlik mesleğini seçenlerin yarısı (Şahin, 2011; Çermik, Doğan ve Şahin, 2010), yada beşte biri (Gökçe 2001), ya da % 30'u (Gök ve Okçabol, 1998) fırsatları olduğu takdirde öğretmenlik mesleğini yapmayacaklarını belirttikleri görülmektedir. Öğretmen adaylarının bu mesleği sadece rahat bir meslek olduğunu ve ya iş garantisi olarak düşünmeleri ya da öğretmenlik mesleğini yapmak istediklerini belirten öğretmen adaylarının da öğretmen atamalarında yaşanan sıkıntılardan ve KPSS sisteminden dolayı başka mesleğe yönelmeyi düşünmeleri öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzularını düşürecek nitelikte etmenler olduğu görülmektedir. Bu konu ile ilgili yapılan öğretmen adaylarının mesleği yapmaya istekli, mesleği sürdürmede kararlı ve mesleğe ilişkin motivasyonun yüksek olduğu görülen çalışmalarda mevcuttur (Aksu, Demir, Daloğlu, Yıldırım ve Kiraz, 2010; Şahin, 2011).

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme arzuları ile alt boyutları cinsiyete göre değişmekte midir? şeklinde belirlenmiştir. Tablo 2'de öğretmen adaylarının cinsiyete göre ölçeklere ve alt boyutlarına ilişkin t testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 2: Ölçeklerin ve alt boyutlarının cinsiyete göre karşılaştırılmasına ilişkin t testi sonuçları

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	Sd	t	P
ABMÖ	Kız	772	20,8718	5,51549	1121	7,497	.000*
	Erkek	351	18,2479	5,25777			
MYE-KÖ	Kız	772	94,3769	12,96145	613,962	1,474	,141
	Erkek	351	93,0456	14,49347			
Çaba	Kız	772	29,2880	4,30335	603,333	3,854	,000*

	Erkek	351	28,1142	4,91401			
Israr	Kız	772	22,0188	4,81745	615,569	4,148	,000*
	Erkek	351	20,6291	5,37016			
Arzu	Kız	772	29,2880	4,30335	603,333	3,854	,000*
	Erkek	351	28,1142	4,91401			
Liderlik	Kız	772	18,7746	6,50100	749,599	-5,972	,000*
	Erkek	351	21,0983	5,82455			

*P<0.01

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t(1121) = 7.497$; $P < 0.01$]. Aritmetik ortalamalar incelendiğinde kız öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ($=20.87$) erkek öğretmen adaylarına göre ($=18.24$) daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme ölçeğinin toplamında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır [$t(613,962) = 1,474$; $P > 0.01$].

Yapılan literatür çalışmaları incelendiğinde akademik branş memnuniyetinin cinsiyete göre karşılaştırılmasına rastlanamamıştır. Ancak literatürde çokça yer alan mesleğe yönelik tutum ve özyeterlik çalışmaları incelenmiş ve bu çalışmaların bazılarında kız öğretmen adayların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının, özyeterlik inançlarının ve akademik motivasyonlarının erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu görülmüştür (Özdemir, 2008; Yaman, Gerçek ve Soran, 2008; Pektaş ve Kamer, 2011; Hussain, Khan, Ramzan ve Qadeer, 2011; Eymur ve Geban, 2011; Tümkaya, 2011; Gömleksiz ve Serhatlıoğlu, 2013; Özyurt ve Eren, 2014). Ayrıca Doğan (2013) tarafından yapılan çalışmada da öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun sevgi boyutunda kız öğretmen adaylarının ortalamalarının erkek öğretmen adaylarının ortalamalarına göre daha yüksek bulmuştur. Mesleğini ve branşlarını sevme kız öğretmen adayla-

rı açısından daha olumlu gözükmetedir. Diğer taraftan, Tatlı, Kokoç ve Karal (2011) tarafından yapılan çalışmada da akademik memnuniyetin cinsiyet açısından farklılaşmadığı bulunmuştur. Genel literatür çalışmaları incelendiğinde kız öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puanlarının ortalamalarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmektedir (Saracaloğlu, Serin, Bozkurt ve Serin, 2004; Çakır, 2005; Doğan, 2005; Kaya ve Büyükkasap, 2005; Öztürk Doğan ve Koç, 2005; Terzi ve Tezci, 2007). Ekiz (2006) tarafından yapılan çalışmada da bayların %43.8'i ve bayanların %56.2'i "iyi bir öğretmen" olmak için, bayların %51.4'ü ve bayanların %48.6'ı "ekonomik bağımsızlık" için, bayların %53.1'i ve bayanların %46.9'u "başka meslek" (mühendislik, eczacılık, mimarlık, avukatlık gibi) ve bayların %53.5'i ve bayanların %46.5'i "öğretmenlik mesleği üzerine kariyer yapmak" için geleceğe yönelik planları olduğunu ifade etmişlerdir. Çermik, Doğan ve Şahin (2010) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenlik mesleğine erkek öğretmen adaylarının çıkarıcı, dışsal ve özgeci; kadın öğretmen adaylarının ise içsel sebeplere daha çok bağlı oldukları ve kadın öğretmen adaylarının mesleğe daha bağlı bir görüntü çizdiği sonuçları elde edilmiştir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları okudukları bölüme göre değişmekte midir? şeklinde belirlenmiştir. Tablo 3'te öğretmen adaylarının okudukları bölüme göre akademik branş memnuniyetlerine ilişkin anova sonuçları verilmiştir. Tablo 4'te ise öğretmen adaylarının okudukları bölüme göre öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzusuna ilişkin anova sonuçları verilmiştir.

Tablo 3: Öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetlerinin okudukları bölüme göre karşılaştırılmasına ilişkin anova sonuçları

Değişken	N	\bar{X}	SS	sd	F	P
SNÖ	136	20,9779	5,50887			
FBÖ	140	19,4571	4,93610			
OÖÖ	132	21,5227	5,35669			
SBÖ	139	18,8633	5,48278			
Bölüm TRÖ	164	20,6768	5,63179	7-1122	30,769	.000*
BÖTE	161	15,4783	4,81675			
ZEÖ	86	23,7907	4,70073			
İMÖ	165	21,5091	4,28215			
TOPLAM	1123	20,0516	5,56849			

*P<0.01

Tablo 4: Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzularının okudukları bölüme göre karşılaştırılmasına ilişkin anova sonuçları

Değişken	N	\bar{X}	SS	sd	F	P
SNÖ	136	95,389	12,02108			
FBÖ	140	95,614	13,18959			
Bölüm OÖÖ	132	95,522	11,80145	7-1122	4,854	.000*
SBÖ	139	96,741	14,95904			
TRÖ	164	92,408	15,66631			
BÖTE	161	89,708	13,43160			

ZEÖ	86	95,837	11,97926
İMÖ	165	92,503	11,98964
TOPLAM	1123	93,960	13,46668

*P<0.01

Tablo 4 incelendiğinde öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüme göre akademik branş memnuniyeti bakımından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [F(7-1122) = 30.769; P<0.01]. Öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetlerinin öğrenim gördükleri bölüme göre değişmekte olduğu söylenebilir. Ayrıca tablo 5 incelendiğinde öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüme göre öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları bakımından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [F(7-1122) = 4,854; P<0.01]. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzularının öğrenim gördükleri bölüme göre değişmekte olduğu söylenebilir. Bu farkların hangi branşlar arasında olduğunun bulunması amacıyla, puanların dağılımına ilişkin grup varyansları eşit olmadığı için ortalama puanlarının çoklu karşılaştırılmasında Dunnett C testi kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda, akademik branş memnuniyeti ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları arasında bilgisayar öğretmenliği ile diğer tüm bölümler arasında bilgisayar öğretmenliğinin aleyhine sonuçlar bulunmuştur. Analiz sonuçlarına göre, akademik branş memnuniyeti en yüksek olan bölüm zihin engelliler öğretmenliği bulunurken hem akademik branş memnuniyeti hem de öğretmenlik mesleğine yönelimi ve kariyer geliştirme arzusu en düşük olan bölüm bilgisayar öğretmenliği olarak bulunmuştur. Altun ve Ateş (2008), Bilgisayar öğretmenliği öğretmen adayları ile yaptıkları çalışmada MEB'in yanlış uygulamalarından kaynaklı olarak öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik kaygılar yaşadıklarını ve atamalar

konusunda sıkıntı yaşayacaklarını düşündüklerini ifade etmiştir. Ayrıca bilgisayar ve öğretim teknolojileri bölümünden mezun olan öğrencileri bekleyen meslek dallarının çeşitliliği göz önüne alındığında öğrencilerin geleceğe dair beklentilerinde de çeşitliliklerin olması bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrenciler maddi kaygılar yüzünden genellikle öğretmenlik yerine özel sektöre yönelmektedirler. Hatta öğrenciler okudukları bölümün mesleki beklentilerini karşılayamayacağı düşüncesiyle geleceğe yönelik kaygılar yaşamaktadırlar (Telli ve Selim 2009).

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları ve alt boyutları arasındaki ilişki düzeyi nedir? şeklinde belirlenmiştir. Tablo 5'te akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları ve alt boyutları arasındaki ilişkiye dair korelasyon sonuçları verilmiştir.

Tablo 5: Ölçek ve alt boyutlarına ilişkin korelasyon sonuçları

		ABMÖ	MYE-KÖ	Çaba	Israr	Arzu	Liderlik
ABMÖ	Pearson Correlation	1					
MYE-KÖ	Pearson Correlation	,254**	1				
Çaba	Pearson Correlation	,216**	,773*	1			
Israr	Pearson Correlation	,461**	,678**	,399*	1		

Arzu	Pearson Correlation	,216**	,773*	,438*	,399*	1	
Liderlik	Pearson Correlation	-,092**	,668*	318**	,110*	318**	1

Öğretmen adaylarının mesleki yönelim ve kariyer geliştirme arzuları ile akademik branş memnuniyetleri arasındaki ilişki [$r= 0.25, P<0,05$] ve Pearson korelasyon katsayısı ($r^2= 0,064$) dikkate alındığında, öğretmen adaylarının mesleki yönelim ve kariyer geliştirme arzuları ile akademik branş memnuniyetleri arasında düşük düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu konu ile ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme arzuları ile memnuniyet arasında anlamlı ve yüksek düzeyde ilişki bulunduğu görülmektedir (Eren ve Tezel, 2010; Eren, 2011; Eren 2012b). Ayrıca, Jadidian ve Duffy (2012) tarafından yapılan çalışmada da işi yapmaya isteklilik ile akademik branş memnuniyeti arasında orta düzeyde ilişki bulunmuştur. Eren (2012b) tarafından yapılan akademik branş memnuniyeti ile öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme arzularının alt boyutlarının incelendiği çalışmada akademik branş memnuniyeti ile çaba ısrar ve arzu alt boyutlarında anlamlı ve pozitif ilişki bulunurken, liderlik arzusu alt boyutu ile ilişki bulunamamıştır. Genel olarak yapılan çalışmalara ve literatür incelemesine göre öğretmen adayları için akademik branş memnuniyetinin öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme arzularını belirleyici faktör olarak niteleyebiliriz. Ancak bu çalışma sonuçlarının, genel literatür sonuçlarının ve beklenen düzeyin altında olduğu görülmektedir. Bu sonucun nedenleri ve sonuca etki edecek akademik branş memnuniyetinin değişkenleri ve öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme değişkenleri detaylı bir şekilde inceleme gerektirecek nitelik taşımaktadır.

4. Tartışma

Öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme arzuları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanan bu çalışmada

öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetlerinin orta, öğretmenlik mesleğine yönelim ve kariyer geliştirme arzularının ise düşük düzeyde olduğu bulunmuştur. Öğretmenlik mesleğini seçmede birçok etken etkili olmaktadır. Bu etkenleri “isteyerek” ve “zorunlu” seçme şeklinde iki temel kategoriye ayırmak mümkündür (Şahin, 2011). İsteyerek seçmede etkili içsel kaynaklı olan etmenler (sevmek, ilgi duymak, gibi) memnuniyet düzeyini artırırken, zorunlu seçmede etkili dışsal kaynaklı etmenler (aile isteği, çevrenin etkisi, ekonomik kaynaklı endişeler, ÖSS puanı gibi) memnuniyet düzeyini düşürmektedir. Türkiye’de üniversiteye girme güçlüğünden ötürü, öğrencilerin bir kısmı açıkta kalmamak, iş garantisi olan bir meslek sahibi olmak, yaşamını güvenceye almak için gerçekten ilgi duydukları bölümleri seçmek yerine, daha az ilgi duydukları ya da hiç ilgi duymadıkları bölümleri seçmek zorunda kalmaktadır (Şahin, 2011). Ayrıca ülkemizde öğretmen atamalarında yaşanan sıkıntılar ve öğretmen adaylarının atanamama endişelerinin ve üzerlerinde oluşan bu stresin kariyer planlarına yansıdığı düşünülmektedir. Öğretmen adayları öğrenimlerine devam ettikleri sırada, asıl öğretmen olarak görevlerine başlamadan pek çok olumsuzluk ile karşılaşabilmekte, mesleklerinden ve çalışma ortamından soğuyabilmektedirler Şimşek Bekir, Şahin ve Şanlı, (2012). Araştırmalara göre, yüksek düzeyde stres, bireyin iş doyumunu olumsuz yönde etkilemektedir (Kelloway, Barling ve Shah, 1993; Sullivan ve Bhagat, 1992; Akt: Can, 2013b). Kuşkusuz kariyer gelişiminde ve meslek seçiminde toplumsal özelliklerin de etkisi vardır. Ancak öğretmenlik mesleğini seçenlerin bu mesleğin gerektirdiği hazırlıklara ve bu mesleği ilerletme arzusuna sahip olmaları gerekmektedir. Bireylerin mesleklerini yaşam boyunca doyumlu bir şekilde sürdürmeleriyle ilişkili olan; kişilik, ilgi, istek ve yetenek gibi değişkenlerin dikkate alınması mesleki ilerleme ve iş başarısı açısından önemlidir ve özellikle öğretmenlik mesleğine yönelen bireylerin profilleri ve meslek hakkındaki

düşüncelerini incelemek, dikkate değerdir (Yazıcı, 2009; Ekiz, 2006).

Bu araştırmanın bulgularına göre öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta, akademik branş memnuniyeti, planlanan çaba, ısrar ve arzu boyutlarında kız öğretmen adaylarının ortalamaları erkek öğretmen adaylarının ortalamalarından fazla iken, liderlik boyutunda ise erkek öğretmen adaylarının ortalamaları kız öğretmen adaylarının ortalamalarından fazladır. Kız öğretmen adaylarının hem akademik branşlarına hem de öğretmenlik mesleğine karşı daha olumlu tutum içerisinde olmaları Özsoy, Özsoy, Özkara ve Memiş (2010) tarafından yapılan çalışmanın kız öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini daha bilinçli seçtikleri sonucu ifadesi ile açıklanabilir. Öğretmenlik mesleğinin çalışma ve yaşam koşullarına ilişkin algılamalar, mesleğin kızlara daha uygun olduğu yönündeki anlayışla paralellik göstermektedir (Terzi ve Tezci, 2007). Buda toplumlarda öğretmenlik mesleğini bayan mesleği olarak yansıtmışından kaynaklanmakta olduğu söylenebilir. Öğretmen eğitiminde cinsiyet daima merkezi bir rol oynamıştır. Pek çok ulusta özellikle öğretmen eğitiminin öğrencileri kadınlardır ve sosyal işler, öğretmenlik gibi alanlar toplumların tarihinde kadın mesleği olarak görülmektedir. Son zamanlarda bu yapı değişmeye çalışsa da bunun etkisi yüksektir (Edit: Bank, 2007).

Bu araştırmanın diğer bir bulgusu ise öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzularının bölüm değişkenine göre farklılaşma olduğu yönündedir. Özellikle ortalamalar incelendiğinde zihin engelliler öğretmenliği bölümü öğrencilerinin ortalamalarının diğer bölüm öğrencilerine göre yüksek ve bilgisayar öğretmenliği öğrencilerinin ortalamalarının ise diğer bölümlere göre en düşük olması manidardır. Karataş (2010) çalışmasında geleceğe yönelik tercihlerde BÖTE öğrencilerinin mezuniyet

sonrası verecekleri kararların net olmadığı ve öğretmen adaylarının geleceğe çok umutla bakmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Bunun gerekçesi olarak son zamanlarda öğretmen atamalarında yaşanan sıkıntılar olduğu düşünülmektedir. Bu konuda zihin engelliler öğretmenliği bölümü mezun öğrencileri düşük KPSS puanları ile hemen atanabiliyorken, bu diğer bölümler için sıkıntı oluşturmaktadır. Ayrıca son zamanlarda Milli eğitim sisteminde yaşanan bilgisayar derslerinin seçmeli oluşu, bilgisayar öğretmenlerinin koordinatör olarak görev yapıp tam bir derslerinin olmayışı ve bu bölümle ilgili yaşanan sıkıntılar öğretmen adaylarına da yansımakta ve onlar üzerinde bir kaygı oluşturduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın genel amacı olan öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyeti ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları ve alt boyutları arasındaki ilişkinin incelenmesinde öğretmen adaylarının akademik branş memnuniyeti ile öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzuları ve çaba, ısrar, arzu alt boyutlarında anlamlı, pozitif ve düşük düzeyde bir ilişki bulunurken, liderlik alt boyutu ile ilgili anlamlı, negatif ve düşük düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Yapılan literatür çalışmasında ilişkiler orta ya da yüksek düzeyde gözükmektedir. Bu çalışmada farklı olmasının gerekçesi olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelme ve kariyer geliştirme arzularının düşük olması gösterilebilir. Ancak, bu konunun daha derin ve detaylı olarak dış etkenlerinin irdelenmesi gerekmektedir.

5. Kaynakça

- Altun, E., Ates, A. (2008). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmen adaylarının sorunları ve geleceğe yönelik kaygıları. *Elementary Education Online*, 7(3), 680-692.
- Aksu, M., Demir, C. E., Daloğlu, A., Yıldırım, S., & Kiraz, E. (2010). Who are the future teachers in Turkey? Characteristics

of entering student teachers. *International Journal of Educational Development*, 30, 91-101.

Avşaroğlu, S ve Taşğın, Ö (2011) Öğretmen Adaylarının Stresle Başa Çıkma Stillerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı 32, Sayfa 225-248*

Balko, M,C (2012) A Quantitative Analysis of Factors Affecting Undergraduate Business Students' Choice of Major: Testing a Proposed Model of Academic Major Choice Identity Development , the Graduate Faculty of Texas Tech University, yayınlanmamış yüksek lisans tezi

Bank, J, B, (2007) *Gender and Education, An Ancylopedia*, Westport Connecticut, London

Can, A (2013a) SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri analizi, Pegem Akademi, Ankara

Can, S (2013b) Kamu Personeli Seçme Sınavı Nedeniyle Öğretmen Adaylarında Oluşan Stresle Başa Çıkma Yöntemleri, *e-Journal of New World Sciences Academy*

Çakır, Ö. (2005). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı (İÖLP) ve Eğitim Fakülteleri İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Tutumları Ve Mesleki Yeterlik Algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(9), 27-42.

Çermik,H Doğan,B ve Şahin,A (2010) “Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Sebepleri Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 28 (Temmuz 2010/II), ss. 201-212

Doğan, C (2005) Türkiye ve Kazakistan’da Öğretmen Adaylarının Meslek Tercihi ve Öğretmenlik Mesleğine ilişkin Düşünceleri bilig - Bahar / 2005 Sayı 33: 1-22

Doğan, P (2013) Resim-İş Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından

İncelenmesi Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi 2013, 3 (2), 217-239

Duffy,R,D, Allan, A,A, Dik,B, J (2011) The Presence of A Calling and Academic Satisfaction: Examining Potential Mediators Journal of Vocational Behavior 79 (2011) 74–80

Ekiz D, (2006) “Sınıf Öğretmenliği Mesleğine Yönelen Adayların Profilleri Ve Geleceğe Yönelik Beklentilerinin İncelenmesi” Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Fırat University Journal of Social Science Cilt: 16, Sayı: 1 Sayfa: 131-147,

Eren, A., & Tezel K. V. (2010). Factors influencing teaching choice, professional plans about teaching, and future time perspective: A mediational analysis. Teaching and Teacher Education, 26, 1416-1428.

Eren, A. (2011). Relational analysis of prospective teachers' interest in teaching, professional plans about teaching, and career choice satisfaction. In E. T. Canrinus, How to attract, retain, and promote qualified teachers? Insights into motivation and emotion. Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, New Orleans, Louisiana, USA.

Eren A, (2012a) “Öğretmen Adaylarının Mesleki Yönelimi, Kariyer Geliştirme Arzuları Ve Kariyer Seçim Memnuniyeti” Kastamonu Eğitim Dergisi 807-826 Eylül Cilt:20 No:3

Eren A, (2012b) “Prospective teachers' interest in teaching, professional plans about teaching and career choice satisfaction: A relevant framework?” Australian Journal of Education 2012 56: 303 DOI: 10.1177/000494411205600308

Eymur, G. & Geban, Ö. (2011). An investigation of relationship between motivation and academic achievement of pre-service chemistry teachers. Eğitim ve Bilim, 36, 246-255.

Gök, F. ve Okçabol, R. (1998). Öğretmen profili araştırma raporu. Ankara: Eğitim Sen.

Gökçe, E. (2001). Üniversitelerin sınıf öğretmenliği programlarına devam eden öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri. X. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri, 1, 1432-1441. Bolu.

Gömlüksiz, M, N ve Serhatlıoğlu, B (2013) Öğretmen Adaylarının Akademik Motivasyon Düzeylerine İlişkin Görüşleri, TSA / YIL: 17 S: 3, Aralık 2013

Gür-Erdoğan, D. & Arsal, Z. (2015) The adaptation of Academic Major Satisfaction Scale to Turkish: The validity and reliability study. International Journal of Human Sciences, 12(1): 966-974 doi: 10.14687/ijhs.v12i1.3219.

Hussain, S., Ali, R., Khan, M. S., Ramzan, M. & Qadeer, M. Z. (2011). Attitude of secondary school teachers towards teaching profession. International Journal of Academic Research, 3 (1), 985-990.

Jadidian A ve Duffy R. D. (2012) “Work Volition, Career Decision Self-Efficacy, and Academic Satisfaction: An Examination of Mediators and Moderators” Journal of Career Assessment 20(2) 154-165 <http://jca.sagepub.com/content/20/2/154>

Kaya, A., Büyükkasap, E. (2005). Fizik Öğretmenliği Programı Öğrencilerinin Profilleri, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Endişeleri: Erzurum Örneği. Kastamonu Eğitim Dergisi, 13(2), 367-380

Kaya R, Aslan H, Günal H (2013) “Tarih Öğretmen Adaylarının Bölümü Tercih Etme Nedenleri İle Bölümden Beklentilerine İlişkin Görüşleri (Atatürk Üniversitesi Örneği)” Turkish History Education Journal 2013: 2 (2), 1-31

Karataş, S. (2010). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri (BÖTE) öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin zihin haritalarının analizi (Gazi Üniversitesi Örneği). Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11 (1), 159-173.

Korkmaz, F., S. Erden, R. Arabacı, B. Ediz, A. Akça,(2005) “Bursa İli Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Ve Sosyal

Tercihlerinin Görüntüsü,” 4.Ulusal Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, 280-301, Bursa, 2005.

Merriam-Webster Dictionary. (2011). Major. Retrieved from <http://www.merriamwebster.com/dictionary/major>.

Major. (2012). In Texas Tech University Undergraduate/Graduate Catalog. Retrieved from http://www.depts.ttu.edu/officialpublications/catalog/_Glossary.php

Owen F, Kepir D. D. Özdemir S, Ulaş Ö & Yılmaz O (2012) “Üniversite Öğrencilerinin Bölüm Seçme Nedenleri” Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 8, Sayı 3, Aralık 2012, ss.135-151.

Özdemir, S, M (2008) Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretim Sürecine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Bahar 2008, Sayı 54, ss: 277-306

Özsoy,G Özsoy,S Özkara, Y ve Memiş,A.D (2010) Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörler, Elementary Education Online, 9(3), 910-921, 2010

Öztürk B., Doğan, O., Koç, G. (2005). “Eğitim Fakültesi Öğrencileri ile Fen-Edebiyat Fakültesi Mezunlarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Algılarının Karşılaştırılması (Gazi Üniversitesi Örneği) Türk Eğitim Bilimleri Dergisi,3(1),1–19.

Özyurt, Y ve Eren, A (2014) Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine ve Kopya Çekmeye Yönelik Tutumlarının Görünümü Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 3, Sayı 1, s. 78 - 101, Yaz 2014 BARTIN – TÜRKİYE

Pektaş, M. ve Kamer, S. T. (2011). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 9(4), 829-850.

Sandal E, K ve Karademir N (2013) “ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğrencilerinin Profili, Beklenti ve Sorunlarının Değerlendiril-

mesi” KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi / KSU Journal of Social Sciences 10 (2) 2013

Saracaloğlu, A. S., Serin, O., Bozkurt, N., Serin, U. (2004). Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Tutumlarını Etkileyen Faktörler. Çağdaş Eğitim, 29(311), 16–27.

Sovet L, Park M.S-A, Jung S, (2013) “Validation and Psychometric Properties of Academic Major Satisfaction Scale Among Korean College Students Social Indicators Research DOI 10.1007/s11205-013-0537-y

Sümen, Ö,Ö ve Çağlayan, K, T, (2013) Öğretmen Adaylarının Eğitim Fakültesinden Memnuniyet Düzeyleri Ve Hayal Ettikleri Eğitim Ortamı Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 2013, 32(2), 249-272

Şahin İ (2011) “ Öğretmen Adaylarının Öğretmen İstihdamı ve Mesleki Geleceklerine İlişkin Görüşleri Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri • Educational Sciences: Theory & Practice - 11(3) • Yaz/Summer • 1167-1184

Şara, P ve Kocabaş, A (2012) Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Öğretmenliğini Tercih Nedenleri Ve Aldıkları Eğitimle İlgili Görüşleri, Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counseling volume 1, issue 2

Şimşek, Ş. (1999). Yönetim ve Organizasyon, Ankara: Nobel

Şimşek Bekir, H., Şahin, H. ve Şanlı, H.S. (2012) Eğitim Fakültesi’nde Öğrenim Gören Öğrencilerin Tükenmişlik Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi, e-Journal of New World Sciences Academy 2012, Volume: 7, Number: 2, Article Number: 2C0041

Tan, U (2008) Çoklu Zeka Kuramına Göre 3-6 Yaş Arasındaki Çocukların Yönelindikleri Oyuncakların Mesleki Eğilimleri Belirlemedeki Rolü ve Bir Model Önerisi, Marmara Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, s.22.

Tatlı, H, Z, Kokoç, M ve Karal, H (2011) Satisfaction State of Computer Education and Instructional Technologies Students:

Karadeniz Technical University Case, Elementary Education Online, 10(3), 836-849, 2011.

TDK

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=keli me&guid=TDK.GTS.51799c0a59a674.20444849

Telli E., Selim Y (2009) BÖTE Öğrencilerinin Tercih Aşamasındaki Ve Sonrasındaki Mesleki Beklentilerinin Belirlenmesi 9th International Educational Technology Conference (IETC2009), Ankara, Turkey

Terzi A. R. ve Tezci E. (2007). Necatibey eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 52, 593- 614.

Tümkaya, S (2011) Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin İletişim Becerileri İle Öğretmenlik Tutumlarının İncelenmesi Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 20, Sayı 2, 2011, Sayfa 49-62

Yaman,M, Gerçek,C ve Soran,H (2008) Biyoloji Öğretmen Adaylarının Mesleki İlgilerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) 35: 351-361 [2008]

Yazıcı H (2009) “Öğretmenlik Mesleği, Motivasyon Kaynakları Ve Temel Tutumlar: Kuramsal Bir Bakış Kastamonu Eğitim Dergisi 33-46 Cilt:17 No:1